

МЕТОДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ

А. С. СИЗОВА

Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ «Університет банківської справи»

Alinalina136@gmail.com

Забезпечення фінансової стійкості діяльності комерційних банків є основою стабільної банківської системи, запорукою успіху економічних перетворень і макроекономічного розвитку. За умов фінансової нестабільності та збиткової діяльності багатьох банків України важливого значення набуває підвищення ефективності їх діяльності, яка значною мірою залежить від якісного управління активами і пасивами банків.

Одним із важливих елементів забезпечення фінансової стійкості банківського сектору є фінансова стійкість комерційного банку. Вагомого значення це питання набуває не тільки для банків, а також для акціонерів та майбутніх клієнтів, адже вони повинні бути впевнені в надійності установи, діяльність якої може принести для них позитивний результат. Успішне функціонування банківської системи залежить від фінансової стійкості кожного банку, динамічного розвитку та його можливості в процесі протидіяти негативному впливу факторів. Фінансова стійкість окремих банків виступає чинником, що забезпечує довіру до банківської системи приватних вкладників.

Фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів фінансово-кредитної установи, їх розподіл та використання, який забезпечує розвиток діяльності банку, на основі зростання прибутку і капіталу при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності в умовах допустимого рівня ризику. Фінансова стійкість комерційного банку забезпечується прибутковою його діяльністю з обмеженнями відносно ліквідності й надійності. Саме тому стійкість комерційного банку знаходиться під впливом всіх напрямків його діяльності і має складну структуру з кількома основними елементами. Комерційний банк є фінансово стійким, коли має стабільний капітал, ліквідний баланс, вважається платоспроможним і задовольняє вимоги до якості капіталу. Можна також дійти висновку, що фінансова стійкість

комерційного банку – здатність фінансово-кредитної установи надавати комплекс специфічних банківських послуг належної якості.

Оцінка фінансової стійкості банку здійснюється на основі розрахунку показників рентабельності активів, капіталу, доходів, чистого процентного спреду, чистої процентної маржі тощо. Методи оцінки фінансової стійкості є складовими елементами моніторингу фінансового стану банків. Так, сучасні підходи до організації моніторингу фінансового стану банків класифіковано наступним чином:

- коефіцієнтний аналіз й аналіз однорідних груп;
- рейтингові системи оцінки, що передбачають ранжування банків;
- комплексні оцінки банківського ризику;
- статистичні моделі;
- макропруденційний аналіз .

Отже, фінансова стійкість є головною умовою банку для здійснення своєї діяльності. Саме вона є рушійним елементом побудови банківської системи України в цілому. Можна зробити висновок, що фінансова стійкість є фундаментальною складовою фінансової стабільності банку, показником, що характеризує ефективність реалізації банківських продуктів та наданих послуг, а також визначає фінансово-економічний стан банківської установи та її надійність на фінансовому ринку. Для забезпечення фінансової стійкості комерційного банку досить важливим є узгодження управлінських рішень та досягнення певних пропорцій між усіма складовими компонентами механізму управління фінансовою стійкістю. Все це позитивно вплине на досягнення цілей банку та підвищення його конкурентної позиції на банківському ринку. У процесі оцінки фінансової стійкості постає задача не лише визначення поточного рівня фінансової стійкості, а й відстеження та прогнозування змін фінансової стійкості як банків-конкурентів, так і власного банку для попередження виникнення кризових явищ.